

Preek bij de uitvaart van monseigneur Bluysen

In de wereld, maar niet van de wereld

Broeders en zusters, de Kerk is in de wereld, maar niet van de wereld. Immers, Jezus Christus zit aan de rechterhand van de Vader in de hemel. Vandaag vieren wij dat Maria, als eerste van ons mensen, deelt in de heerlijkheid van de Heer. Maria de eerste onder de gelovigen. Maria de Moeder Gods. Zij is de vrouw die als een groot teken aan de Hemel is verschenen. Vanuit het Godsvolk bracht zij de Messias voort. Van onder het kruis is zij Moeder van alle gelovigen en beeld van de Kerk. Bruid van Christus de Bruidegom. Zij is opgenomen in de hemel. Hierbij is het goed te bedenken dat de hemel eerder een toestand is dan een plaats. Jezus Christus en Maria blijven ons gelovigen nabij op onze aardse pelgrimstocht naar God. Wij zijn wel in de wereld, maar niet van de wereld. Monseigneur Bluysen getuigde in een geloofsgesprek met Leo Fijen van zijn vast geloof in het zien van God na de dood.

Maria Tenhemelopneming en uitvaart

Daarom vieren wij juist vandaag, op het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming, de uitvaart van monseigneur Bluysen. Nederlands laatste Concilievader. Een voltooid leven. Een diepe overtuiging van zijn familie en van de mensen om hem heen. In alle rust heeft hij zijn ogen gesloten. In droefheid vertrouwen wij in dit uur, ik noem de namen die hij bij de doop ontvangen heeft, Johannes, Wilhelmus, Maria Bluysen toe aan God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. We doen dit in gebed. Wij willen hem bij God aanbevelen. Tevens willen wij hem in dit uur gedenken. Daarvoor kijk ik met u naar zijn bisschopskruis.

De Goede Herder

Centraal prijkt daarop het beeld van de Goede Herder. Dit beeld geeft zijn roeping en levensopdracht weer. Altijd mensen nabij zijn op hun levenspad. Zijn wapenspreuk, van dag tot dag dienen, geeft de aard weer van zijn metgezel zijn. In dienst staan van de ander. Naar het voorbeeld van Jezus Christus, de Goede Herder, er vóór de ander zijn. Niet zelf in het centrum staan. De Goede Herder wordt op zijn bisschopskruis omgeven door vier heiligen. Zij weerspiegelen de levensweg van deze bisschop.

De Heilige Stefanus

Als eerste zien we de heilige Stefanus. De patroon van zijn geboortestad Nijmegen. De stad waar hij, zo getuigen de foto's in 'Gebroken wit', opgroeide in een warm gezin met negen kinderen. In de Annakerk aan de Groenestraat celebreerde hij zijn Eerst Mis. Als Jan later bisschop is, zien we hem op tal van foto's met zijn trotse moeder.

De heilige Lambertus

Dan zien we de heilige Lambertus. Hij wijst naar Veghel waar de jonge Bluysen zijn eerste stappen zette in het pastoraat. Daar las hij in het boek van het leven van alle dag. Hij zag het mooie en intense leven van hardwerkende mensen in de jaren net na de oorlog. Rijke ervaringen van het parochieleven. In 'Gebroken wit' vertelt hij over zijn eerste huwelijk en over zijn eerste condoleancebezoek.

De heilige Michaël

De derde heilige, Michaël, brengt ons naar Beekvliet. In het kleinseminarie nam hij deel aan de vorming van jonge mensen. Hij deed er voor het eerst zijn gezag gelden. Met toewijding volgde hij jonge mensen in hun menselijke,

intellectuele en geestelijke vorming. Ging zo de geloofsontwikkeling van hen verstaan. Hij sprak over God die mensen roept. Vaker trok hij het bisdom in. Zijn eigen vorming op het klein- en groot seminarie kwam hem daar opnieuw voor ogen. In zijn studie in Rome ging hij dieper in op het geloof. In 'Gebroken wit' lezen we: we hebben in de Kerk te maken met dogmatiek, met ethiek, met de hiërarchie, maar er is meer. Hij wijst op de geloofsbeleving van mensen, die heel persoonlijk is. Dit inzicht zien we terug in heel zijn leven.

Heilige Johannes Evangelist

Als vierde heiligen treffen we, hoe kan het anders, Sint Jan de Evangelist aan. Monseigneur Bluysen werkte en woonde het grootste deel van zijn leven in de bisschopsstad, in 's-Hertogenbosch. Allereerst aan de zijde van de grote bisschop Bekkers. Met als hoofdtaken, priesters wijden, kerken consacrerend en het sacrament van het vormsel toedienen. Dan is er het Tweede Vaticaans Concilie. Zijn grootste uitdaging. Hij bestudeerde alle documenten die daar ter tafel kwamen nauwkeurig. In het bisdomarchief bewaren we zijn aantekeningen. De contacten in de wandelgangen verrijkte hem. Hij trof bisschoppen uit heel de wereld, theologen en vele vertegenwoordigers uit andere christelijke denominaties. Met het overlijden van monseigneur Bekkers, nog tijdens het Concilie, veranderde er veel in het leven van monseigneur Bluysen. Paus Paulus VI benoemde hem tot residerend bisschop van het bisdom van 's-Hertogenbosch. Hij implementeerde het Concilie, in ons bisdom, in een euforische tijd, die weldra zou omslaan in een tijd van polarisatie en secularisatie. Allereerst in Nederland, maar later wereldwijd. Bisschop Bluysen trok, als een herder, naar het voorbeeld van de Goede Herder, door het bisdom. Om te vergaderen, liturgie te vieren, toespraken te houden en vooral om te luisteren naar zijn priesters en naar zijn gelovigen. Zijn kwaliteiten,

vriendelijkheid, wijsheid en rust, kwamen hem goed van pas. Belangrijke taken nam hij waar in de Nederlandse Kerk. Hij kreeg de leiding bij het implementeren van de Liturgie volgens het Concilie. Zijn wapenspreuk was voor hem een voortdurende uitdaging. Dienen van dag tot dag. Hij heeft veel, heel veel, gewerkt. Gelukkig kon hij, zo lezen we in 'Gebroken wit', telkens met vreugde voorgaan in de liturgie in de Sint Jan onder de genadige en beschermende blik van de Zoete Moeder. Abrupt, gedwongen door zijn gezondheid, moest hij terugtreden. Zijn wapenspreuk bleef hij trouw. Mensen dagelijks dienstbaar nabij. Dat gaf ook spanningen, dit hoeven wij niet te verzwijgen. Zijn emeritaat gaf hem ruimte om te studeren, te schrijven, te reizen en om het leven te genieten met familie en vrienden. Bij dit alles vond hij steeds steun bij de zusters en bij de medewerkers van klooster Mariënburg.

De mystici

Broeders en zusters, wat kunnen wij zien als het meest eigene van monseigneur Bluysen? Ja, een trouwe zoeker naar God. Een geestelijk leidsman. Om zoeker te blijven heeft hij de grote mystici, Bernardus, Ruusbroec, Johannes van het Kruis en vele anderen, zijn leven lang bestudeerd. Het behoedde hem, en hij wilde daarmee ook anderen er voor behoeden, om te makkelijk te spreken over God. De grootheid van God past, zo zei de heilige Augustinus het al, niet in ons verstand. We kennen God nooit ten volle. Gelovigen blijven zoeken. Open staan naar God. Dit bestaat uit een leven lang luisteren naar het Woord van God, Hem in liefde dienen, Hem, al is het maar even, voorbij zien gaan in de liturgie. Daarbij dient men zichzelf volledig te ontledigen. Stil te zijn. Monseigneur Bluysen wilde zijn gelovigen langs de mystagogische catechese brengen naar een ontmoeting met de levende God.

Daarbij was hij in goed gezelschap. Paus Benedictus XVI heeft eens gezegd de christen van het derde millennium zal een mysticus zijn of hij zal er niet meer zijn.

Trouw blijven aan het zoeken naar God en Eucharistie vieren

Broeders en zusters, laten wij die belangrijke uitdagingen ter hand nemen.

Trouw zijn in het zoeken naar God. Met Maria. Zij bezong, zo hoorden wij in het Evangelie, de grote wonderen die God aan haar had gedaan. Laten wij in het avondgebed van de Kerk haar Magnificat blijven zingen. Maar, dit is niet genoeg. Laten wij eveneens, naar de oproep van Paus Franciscus, onvermoeibaar hartelijke zorg blijven geven aan al onze medemensen. En laten we nu, op deze hoogdag van Maria, bij de uitvaart van Monseigneur Bluysen, ons verzamelen rond het altaar om één te zijn in de Heer en om van Hem nieuw leven te ontvangen. Amen.